

Poplatok nemožno legalizovať iným názvom

15.6.2026 - | Verejný ochranca práv

Jednou zo základných požiadaviek právneho štátu je predvídateľnosť. Občan musí vedieť rozlíšiť, ktoré povinnosti mu ukladá zákon a ktoré nie. Táto požiadavka platí aj v oblasti poskytovania zdravotnej starostlivosti.

Vo svojej prieskumnej činnosti som sa stretol s prípadom, v ktorom osoba s ťažkým zdravotným postihnutím opísala, ako v rámci rehabilitačnej liečby od nej zdravotnícke zariadenie požadovalo úhradu za takzvané „služby recepcie“. Pacient pritom neobdržal žiadne osobitné plnenie alebo službu, ktoré by takýto poplatok odôvodňovali. Neskôr sa stretol aj s novým cenníkom, v ktorom boli obdobné poplatky ešte vyššie.

Prípád poukazuje na širší problém, s ktorým sa stretávam aj v ďalších podaniach. Poplatky bývajú označované ako administratívne poplatky, služby recepcie, manipulačné poplatky, manažment pacienta alebo rôzne balíky služieb. Ich názvy sú rôzne, no otázka zostáva rovnaká – existuje na ich vyberanie zákonný základ? Práve taxatívne vymedzenie služieb súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti má chrániť pacienta pred tým, aby poskytovateľ zdravotnej starostlivosti mohol ľubovoľne vytvárať nové kategórie spoplatnených plnení.

Ak by stačilo zmeniť názov poplatku, ochrana práv pacientov by zostala len formálna. V uvedenom prípade príslušný samosprávny kraj ako orgán vykonávajúci dozor nad neoprávneným výberom poplatkov pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti po preskúmaní veci konštatoval porušenie povinností poskytovateľa zdravotnej starostlivosti a uložil zdravotníckemu zariadeniu sankciu. Potvrdilo sa tak, že zákonnosť poplatku nemožno posudzovať podľa jeho marketingového alebo administratívneho označenia, ale podľa jeho obsahu v súlade s platnou právnou úpravou.

Ochrana práv pacientov si vyžaduje dostatočne určité a predvídateľné pravidlá, ktoré neumožnia obchádzať zákon vytváraním nových poplatkových konštrukcií.

<https://vop.gov.sk/poplatok-nemozno-legalizovat-inym-nazvom>